

egyesület tagjai közül bárki a könyv bevezető sorait tartani sérelmesnek: ismét csak ezt tudom mondani, hogy forduljon a sajtóbírókhoz. Mást nem tudok mondani. Az egyesület fogymel válaszában a sajtószabadság fórumának nem tudom elismerni, mert ismerem az egyesület összetételét, amely mai státusában a keresztény nemzeti re-

szedés egyik legelső akadálya. Akinek tehát el-
lenem panasza van, forduljon a királyi törvényszék-
hez, én is megírtam, mikor könyvem megjelenése-
kor rágalommal illették azok az újságírók, akik a
román csapattal védelme alatt szabadon irhattak
mindent és akik még ma is tagjai az egyesületnek.
Fehéri Armand.

Elutazott a béke delegáció.

A miniszterelnök bucsuszava. — Apponyi a nemzet ezredéves akaratáról. — Nem kegyet, igazságot akarunk!

A béke delegáció ma reggel utrakelt. A vonat első megmozdulása Páris felé, kezdete annak a bajvívásnak, melyet igazunkért, jogainkért, multunkért és jövőnkért harcolunk a győztesekkel. Ma egy esztendője, amikor a wilsoni elvek narkotikumát még belebódították a tömegekbe, másnak hitték, látták, képzeltek ezt az aktust, akkor még a hősi harcok, fegyverrel elbukott ellenfél lovagias romantikája biztatgatott, ma azonban már tudjuk, hogy bíróság elé kényszerülünk, mely a győztesek akaratát akarja reánk görnyeszteni. Mégsem esünk kétségbe. A resignáció hiába nyújtja felénk csontvázkezelést, jogunk és igazságunk fölött van minden ellenséges akaratnak. Valami megmagyarázhatatlan reménység látszik még ma mosolyogni a francia ködből, melybe belefürödik ziháló rohanással a delegátusvonal, valami sajtósági bizakodás beszél szívünkre ígérettel teli. A delegáció elindulásakor ezek a motivumok lángoltak mindannyiunkban és kísérik vágató útjában a vonatot. Ma, amikor elindult, nincs senki, aki lelkében felvett volna bármit is és az argonauták ősi regéjét meg ne fordította volna: hogy a fölünk elrabolt aranygyapjút, a magyar hegyeket, völgyeket, az ősi városokat vissza fogják hozni. Mint az aszálló idők krónikásai, ennek a hangulatnak nem tudunk kitérni, mert milliók szívében zeng karácsonyi ének módjára és hogy utána bámultunk az eltűnt kocsiakra, éreztük, hogy a história erői soha nem voltak annyira elevenek, mint ebben a pillanatban. A delegáció elutazása a következőben játszódott le:

A pályaudvaron.

Reggel nyolc óra. A Keleti pályaudvar környékén a megszokott kép bontakozik ki. Batus vidéki asszonyok, nehéz kofferekkel birkózó emberek tülekednek a jegyváltópénztár felé, a várótermekben félig álmos, szunyókáló emberek, a folyosók hordárok, vasutasok, ka'onák. Semmi nem mutatja a készülő nagy eseményt, amely egészen külön játszódik le. Csak akik kíváncsián kinéznek a váróterem ablakából, vesznek észre egy szokatlanul ép vonatot, amely olyan, mintha a multból felejtődött volna itt, mintha egy felejtőljele lenne a régi Magyarországnak, amelynek hegyén, völgyén keresztül csattogva rohannak a modern európai vonatok. A közönségnek feltűnt, hogy az első sín páron egy nyolc kocsiból álló vonat vesztéggel. A mozdony nehezen léleklizik, a kocsi ragyognak a tisztaságtól. A lokomotív után két podgyászokocsi, a podgyászokocsi után hat Pullmann-vagon. Lassan-lassan elterjed a híre, hogy ez a béke delegáció vonata, amely a magyar érvokat röpi Neuilly felé.

Az udvari váróterem ajtajában diszruhás rendőrök állnak. A váróterem maga ki van takarítva, friss, ragyogó és tiszta minden, mintha vissza akarna varázsolni a régi királyvárás idejét. A váróteremben vasuti altisztek állnak és várják az érkezőket. Az első, aki megérkezik utruhában, Praznovszky udvari tanácsos, a delegáció titkára. Csomagjait a szolgák és hordárok kiviszik a delegáció vonathoz és felrakározzák. Ekkor már néhány újságíró és érdeklődő vetődik be a váróterembe, Praznovszky ismerőséhez megy és néhány szót vált velük. Néhány pillanat múlva megérkezik Popovics Sándor, majd Hege-dás Lóránd. Kezet fognak és elkezdnek beszélgetni. Most már gyorsabb tempóban érkeznek a delegátusok. Kemény Árpád báró, Yolland Arhur nyitnak be a terembe, nyomukban ismét újságírók és rajzoló, majd nyolc óra után egy nagyobb embereserő nyit magának utat: a Területvédő Liga küldöttsége Raffay Sándor evangélikus püspökkel élén. Most már nehezebb meg-
jegyezni az egyes arcokat, az egyes kevésbé jelentős szereplőket. Petricsevics-Horvát Emil bárót és Bethlen István gróftól látjuk elvált, majd halerajzolódik az embertarkaságra Heinrich Fennek kerakodeleművi miniszter robusztus

alakja. A katonatisztek csoportja valami eleven-séget hoz bele a szürke utköntösök egyhangúságába. Legnagyobb részük huszártiszti. Egyszerre összesen tiszteleznek valamennyien. Arrafelé nézünk: a tisztelgés Sós tábornoknak szól. Egynegyedkilenc óra előtt néhány pillanattal odasiklik a bejáró elé Huszár Károly miniszterelnök automobilja, aki szintén eljött, hogy elbucuzzék a delegációtól. A miniszterelnök belép-
vén a váróterembe, kezét fog a megjelent személyiségekkel és halk hangon megindult a beszélgetés.

Természetesen az utazásról folyik a beszéd, hogy a különvonat Brucknál ooztrák mozdonyt kap és hogy délután két órakor Bécsben lesz. A svájci határon ismét új mozdonyt kapcsolnak a vonathoz, amely a francia határig vonatja a különvonatot. Negyvennyolc óra múlva kellene Párisban lenni a küldöttöknek, azonban maguk sem számítanak a pontos megérkezésre. Valószínű, hogy szerdán déltájban fog a párisi Gare de l'Est-be befutni a különvonat, melyet öt vasuti altiszti kíséri ki. Az oláhok, fájdalom, elrabolták a hálókocsikat, így aztán a delegáció tagjai a fülkékben lesznek kénytelenek aludni. A Máv. a tizenegy első delegátusnak ágyuzatot és párnát fog adni, a többiek azonban maguk gondoskodtak ágyümről.

Egynegyedkilenc óra van. Odakinn a pályaudvar előtt akkor már nagyobb tömeg verődött össze. Egyszerre csak ha almas éljenzés zendül meg. Mindenki az ajtó felé pillant. Bem a váróteremben végig reszket a kíváncsiság és szájról-szájra jár ez a név: Apponyi. Az éljenzés kívülről becsap a terembe, mint valami lángnyelv, az emberek kipirulnak, az emberek éltetik a vezért. Eljén Apponyi! zug mindenninnen és az ajtóban felbukkan Apponyi hatalmas alakja. Mellette Somssich József külügyminiszter és fia, Apponyi György gróf lépkednek.

Apponyi Alberten hatalmas prémes bunda van és kemény kalap. Tartása egyenes, arca friss és mosolygó. Szemmeláthatóan jól esik neki ez az önkéntelen megnyilatkozása a szeretetnek. Amikor benn van a teremben, eléje lép Matyasovszky főkapitány és néhány szóval üdvözlő őt. Egy idősebb uriaszony a beszéd után néhány babólevelet nyújt át Apponyinak, aki egy szálát gomblyukába tűz, a többi pedig oldalzsebébe csuszátja. Ezen eléje járulnak a delegátusok és politikusok, Apponyi udvariasan, jókedvűen és mosolyogva kezét fog velük.

Pont félkilenc órát jeleznek a mutatók. Bann a váróteremben már nagy a zsufoltság. Asszonyok, lányok, politikusok és katonatisztek keverednek össze, egy-egy fiatal ember sorba állítja őket. A területvédő liga küldöttsége ez, mely sorakozik. A terem közepén üres kör ásit. Apponyi odaáll a kör közepére.

Huszár beszéde Apponyihoz.

Kévéssel háromnegyed kilenc előtt Huszár Károly leveti kalappal Apponyi elé állott és ezt a beszédet mondotta:

Soha még magyar államférfi nehezebb utra nem indult el, mint most Te, aki egy egész életen át ennek a nemzetnek legnagyobb fia, az ő nemzeti érzésének, gondolkodásának, nemzeti lelkületének és nemzeti fejlődésének lánglelkű apostola voltál. Nem adta meg Neked a sors, hogy megérjed ideáljaidnak, vágyaidnak, egy ezeréves nemzetnek kivirágzását: ahelyett meg kellett érned, hogy ezer év alatt a legnagyobb szerencsétlenség akkor szakadt le erre a nemzetre, mikor azt hitték, hogy már szabadok, önállóak és függetlenek vagyunk.

S most elmégy szőlünk. Mégy, idegen országba, hogy a népek nagy tanácsától igazságot, méltányosságot kérj egy ezeréves mártír-nemzet számára. Ami o' mireánk vár, az nem csak a magyarság sorsát fogja eldönteni, hanem jelenteni fogja az európai béke tartósságát is. Egy igazságos béke az európai civilizáció nyugalalmát fogja jelenteni. Gy igazságtalan béke újabb öngyilkossági kísérlete lesz Európa népeinek, egy újabb gyújtóanyag itt, Európa közepén, amely nemcsak minket, magyarokat sodor ui katasztrófa és megpróbáltatások elé, ha-

nam amely a körülöttünk levő népekre is még az eddiginél is nagyobb szerencsétlenséget hozhat.

„Az nem lehet, hogy ész, erő és oly szent akarat, hiába sorvadozzanak egy hosszú haru alatt...“ Arra gondolok ebben a pillanatban, amit ezer év óta szenvedtünk mi magyarok azért, hogy az európai civilizációt megtudjuk menteni. Mert mindig mi voltunk azok, akiket megtörték a Keletről jövő veszedelmek. Most is mi magyarok voltunk azok, akiknek saját testén törték meg az Azsia felől fenyegetett pestis hullámai. Ha most Európa nem méltányolja a mi százados és évezredek érdemeinket, az európai kultúra szolgálataért, akkor ez az Európa önmaga ellen követ el nagy vétket és nagy bünt. Mi bízunk a népek és nemzetek igazságos istenében, a nyugati népek erkölcsi felfogásában. Mi nem leszünk hűtlenek sba nagy ideáljainkhoz s a magyar nemzet legjebbfiát büszkeséggel, reménykedve küldjük el erre a nagy feladatra.

Kisérjen Téged az Isten szent áldása, minden magyar ember hő imája s hozzon a sors bármit reánk, mi úgy fogadjuk azt ahogy viselkedtek az őseink is ezer esztendő minden jó, vagy balszerencséjében. Nem sok reményünk van rá, hogy mindaz valóra váljék, amit várunk. De hiszünk, hogy az a béke, amelyet hozni fogtok, olyan lesz, amely ennek a nemzetnek biztosítani tudja további századokon át való újraépülését.

Isten áldjon és vezéreljen Benneteket. Minden magyar családi tűzhelyen imádkozni fognak értetek s mi oda hívjuk le ez elé az utatok első letűnt generációinknak véradózatát, elhunyt hőseinket, rokkantjainkat, özvegyeinknek és árváinknak szellemét, hogy segítsenek Benneteket nehéz harcokban. Adja az Isten, hogy nehéz munkátok által jobb jövőhöz jusson ez a nemzet.

Apponyi válasza a miniszterelnöknek

Igen tisztelt miniszterelnök ur! Nagyon tisztelt barátom! Valóban nem tudom, mit szójak ebben a súlyos és nehéz órában, midőn a Gondviselés úgy akarta, hogy egy viszonylagos teljes és hosszú politikai pályás kiesücsösöd-jék ebben a misszióban, amelyet most vállainom kell s amelyet éppen azért nem utasíthattam vissza, mert nehéz, mert kínos, csak úgy, mint ahogy a katonának sem szabad visszautasítani a küldetését csak azért, mert veszélyes.

Istenbe vetett örömetlen bizalommal, nemzetünk igazságának teljes átörzésével meg-
yünk a mi nehéz feladatunk megoldása elé. Minden attól függ, hogy adatok-e nekünk egyáltalában arra alkalom. (Ugy van, úgy van) hogy mindazt, ami a lelkünkben lakik, odakint átér-
tethessük.

En azonban a mai órák soha elhanyag-
lanságai és a békeművön túl, melyről nem tudom nem kell-e azt majd idézőjel alatt nevezni, a jövőbe nézek és azt mondom, hogy a nemzet sorsa Lem itt, nem ennél a békekötésnél fog eldőlni. (Ugy van, úgy van.) Bármi legyen is annak az eredménye, az életképességnek bármilyen életfeltételeitől fosztanak is meg esetleg bennünket, azok az igazságtalan intézkedések, amelyeknek korántsem biztos bekövetkezését nem lehet előre megjósolni, de amelyek lehetőségével számolnunk kell, ettől sohasem foszthatnak meg bennünket: egy ezredév alatt kipróbált törhetetlen akaratotól az élethez. (Ugy van, úgy van.)

Az élethez való ezen akaratnak egyéb feltételeit, é mindazokat az erényeket meg fogja tudni szerezni és gyakorolni fogja tudni a nemzet, hogyha magunkba szállásnak az a szelleme uralkodik rajtunk, amely szükséges, hogy diadalmaskodhassunk ellenségeinken. S akkor nem félttem nemzetem jövőjét s akkor a legrosszabb esetben is csak egy sötét folyosón kell áthaladnunk, melyen túl azokban a verőfény napja sűt s s reménység sugarai reánk árasztthatják igazságtaló fényüket és melegüket. Tudom, hogy nemcsak a kormánynak, hanem minden magyar embernek minden gondolatja velünk van és kísérem bennünket az egész utunkon. Azt is tudom, hogy nemcsak magyar érdekeket, hanem emberiségi nagy érdekeket védünk meg. (Ugy van, úgy van.) Ha ezt nem sikerül odakint megértetnünk, akkor ezért nem a magyar nemzetet fogja majd gáncs érní, (Ugy van, úgy van.) s úgy intézkedik majd az igazságos Isten, hogy az igazság ezért nem rajtunk fogja majd magát megbosszulni. (Nagy éljenzés és taps.)

Igazságot akarunk!

Apponyi nagyhíatusu beszéde után a Területvédő Liga küldöttsége élén Raffay Sándor evangélikus püspök állt a váróterem közepére, s a béke delegáció elnökéhez ezt a beszédet is érte: Kezvelmes Uram! Igen tisztelt Uram! Mi-

dön a Területvédő Liga nevében a békekonferenciára induló testvéreiktől pár pillanatnyi meghallgatást kérek, érzem, hogy egy szenvedésben kifárad, reményeiben összetört nemzet lelkét szólaltatom meg. A pillanat, amelyben élünk, szintén történelmi. Az Önök cindulása uraim, választó a múlt és a jövő, a pusztulás és az újjáéledés, a halál és az élet minden kérdésében. Önök egy ezeréves nemzet éle ének az eldöntésre indulnak el, s Önökben mi nemcsak az ország legjobbait küldjük ki a döntő hatalmasokhoz, hanem egy nemzet lelkének minden fájdalmát, szívének minden esdeklését, az élethez való jogának teljes öntudatát is. (Zajos helyeslés.)

Amikor u oljára szoritunk kezét bucsuzól, a kezünk nem reszket meg gyáván, hanem ujjaink ereinek a lüktetésén megérezzük a pattanásig feszült véreink bátor erőfutását. Amikor még egyszer végignézzük egymást bucsuzól, nem a lemondás, s a reménytelenség fátyolozódik a szemünkben, hanem az a mindenre elkészülő elszántság, amely teljes komolysággal él mindnyájunk lelkében. Amikor utolsó Isten hozzádot mondunk egymásnak, a hangunk nem remeg, csak megérezzük rajta egy ezer szenvedéstől fájó lélek mélységében kavargó érzésnek a tompa morajlása. Hiszen mindnyájan magyarok vagyunk!

Mögöttünk egy ezer éves küzdelemnek a bizonyágtétele. Előttünk egy homályba vesztett jövő, amelynek csak a reményeségei vannak meg. *Es mi mégsem félünk!* Mert aki bennünket szeresztendő viszonyosságai között oszudaképp negatívált: *velünk van az Isten és velünk az igazságosság tudata.*

E történelmi nagy pillanat számára utasításokat Önöknek nem adunk uraim, mert jogosítva nem is vagyunk rá, de ezeket úgyis meg kell látni Önök a tulajdon szívükben. Csak egyet kérünk: soha egy pillanatra se felejtsek el azt, hogy Önök uraim magyarok! Bocsássanak meg nekünk, hogy merészek vagyunk ezt Önöktől kérni, de egy nemzet élete, sorsa, jövője, becsülete fordul meg azon, hogy erről egyetlen pillanatra el ne feledkezzenek! Ez a nemzeti lélek, ez a nemzeti öntudat mindenkor meg fogja mondaní Önöknek azt, mit ne tegyenek. A hatalmasokhoz pedig azt üzeni ez a szerencsétlen, ez az összetört nemzet talán a sirja széléről, hogy hi nem könyörgünk kegyeket, csupán csak igazságot. (Ugy van, ugy van!) Nem kérünk más, csak meghallgatást.

Igazságunkat eddig nem ismerték, meg se hallgatták, de mielőtt elmennek bennünket, megmonkítva is követeljük, hogy hallgassák meg a mi igazságunkat! Azokat az igazságokat az Isten keze írta fel a természet örök törvényszerűségébe a egy nemzetre tett róla bizonyoságot ezer évek a küzdelemben! Kérjük őket, mondjanak b tervedésekről, mert hazugságoktól megővezsíteni nem szégyen, de a hazugságok mellett hiudágból megmaradni orcapirító pirulásnak a nagyvetése.

Azt üzenjük a sorsdöntő hatalmasoknak, hogy az összetört nemzetre rá lehet kényszeríteni egy olyan helyzetet, amelyben sem igazság, sem méltányosság nincsen, de *amíg él ez a nemzet, mindig talpraállhat és a sarat, amelyet redéztek, önmaga iránt való kötelessége, hogy lefárasztza magáról.* (Ugy van, ugy van!) Azt üzenjük a hatalmasoknak, hogy egy gazdasági kötözött hőst megcsufolni lehet, igazságtalanságot vele elkövetni lehet, de a történelem sohasem szentesíti az igazságtalanságot. (Ugy van, ugy van!)

Mi azonban bízunk a nálunknál hatalmasabb, a nálunknál erősebb népek igazságszeretében, jobb meggyőződésében, emberi érzéseinek mélységében, politikai erkölcsösségének emelkedettségében s keresztény erkölcsi erejében, hogy megismerve a mi igazságunkat, azoknak a történelmi igazság igazságával érvényt szereznek s hogy e szegény nemzetet halálra nem csonkítják. Ezzel a reménységgel bocsátjuk el Önöket e sorsdöntő utra. Induljanak el nyugodt elszántsággal, járjanak okos bölcsességgel s térjenek vissza magyar önértéssel! Az Isten áldja és védelmezi Önöket!

Apponyi válasza.

Raffay püspök mélyen megindító szavaira Apponyi Albert így válaszolt:

Igen tisztelt Uraim! Most már csak igen röviden néhány szóban akarok válaszolni a területi épséget védő Ligának erre az üdvözlésére. Ennek az üdvözlésnek az alaphangja a szerencsétlenségben is megtartott önértétek a hangja és ez jól és helyesen van így, igen tisztelt Uraim! Ezen a hangon kívánunk szólni mi is! (Nagy éljenzés.) Ebben a szellemben kívánunk fellépni mi is! Nem hivatkozások, nem mint hogyha fellázadnánk azon törvény ellen, mely minden nagy tusa után a legyőzöttre nehezedik rá, hanem úgy min *egy becsületében hárt nem vallott legyőzött beszéket.* Mert mi a háborút nem akarjuk, sőt most már ok-

mányszertü bizonyítékaink vannak rá. Dacára a legvéresebb provokációnak, amelyeknek ki voltunk téve, a végtelenségig kerülni iparkodtunk a háborút, s mikor kikerülni nem tudtuk, akkor becsületel végigharcoltuk. De árulókká nem lettünk soha, mert ez nem tartozik nemzeti tradíciókhoz! (Óriási éljenzés és taps.)

Irományaink közt van egy szerény okirat, amelyet oda tehetek a mi győzelem ellenségeink asztalára. Ez az okirat számos aláírással ellátott bizonylata az ellenséges országok azon polgárainak, kiket a háboru a mi területünkön talált, s akik most bizonyoságot tesznek róla, amit mi magától értetődőnek találunk, hogy a háboru egész ideje alatt nálunk a leglovasabb eljárást tapasztalták. (Ugy van, ugy van!) Ha ellenségeink hasonló bizonylatot tudnak elibünk tenni, akkor beszélhetünk egyenlő önértékel egymással. (Ugy van, ugy van!) Uraim, rajtunk a mi nemzeti becsületünkön nem esett csorba! Hogy mi lesz az eredménye a mi eljárásunknak, nem tudjuk. De hogy ennél az eljárásnál sem fog csorba esni nemzeti becsületünkön, ezért jót állok! (Hosszu éljenzés és taps.)

Az elulazás.

Apponyi utolsó szavai hatalmas éljenzésbe fultak. Az egybegyűlt arcán kigyulladt a lelkesedés és a bizakodás tüze, mindenki megilletődött, mindonki átérzte a pillanat fontosságát. Az éljenzés hosszú percekkig tartott és még akkor sem esaklott el, amikor a delegátusok megindultak a vasuti sínek felé, hogy felszálljanak a vonatra. Kinn a vonat két szárnyán a szuronyos őrség állott kordont, de a kordonon belül mégis voltak emberek. Vasutasok katonatisztek és polgári személyiségek, akik Apponyi felé lelkesedéssel kiáltották üdvözlésüket. A delegátusok felszálltak a vonatra. Apponyi Albert felszállás előtt kezét fogott azokkal a személyiségekkel, akik itt maradtak. Amikor elfoglalta helyét, leeresztették szalonkoosijának ablakát és a béke-delegáció vezére kihajlott azon és mosolyogva köszönte a folyton tartó és folyton meg-megújuló ovációt. Ez a pillanat a fényképezők pillanata volt, akik feléje irányították apparátusukat. A delegáció és a kisérlet elfoglalta a helyét az utolsó kocsi egyik ablakából a két antant-kisérőt: egy olasz és egy angol néztek ki és szemmeláthatóan meg voltak illetődve.

A vonat elé kapcsolott lokomotív mint valami acélpárdus nehezen és mélyen lihegett, egész teste remegett az elfojtó rohanás indulatában. Kilenc óra még nem volt egészen, amikor megszólaltak a sípok és belesírt a levegőbe a vonatvezető trombitája. A mozdony tengelye alatt felcsapott a gőz, éleset sástergett a kémény, a közönség levette a kalapját, még egy éljen és a szíjakon megzendült a Himnusz. A pillanat ünnepi, magasztos, meghatott volt. Megilletődés látszott Apponyi Albert nemes vágásu arcán, megilletődést sugároztak az antant-kisérőtisztek szemei. Néhányan könnyeztek, néhányan a föld felé csuklalták fejüket. A kerekek megmozdultak, a különvonat kurta kigyóeste meglendült és néhány pillanat múlva nekirohant a messzeségnek, hogy visszajövet bizonyosságot hozzon a azomora bizonytalanság helyett.

A vonatot Bécsig hetvenhároman kísérik el. Győrben az ottani püspök megszentelt a vonatot, Királyhidánál, az ország határszélén pedig a Területvédő Liga nevében Szontágh Tamás fog utolsó bucsuztatót mondani Apponyiéknek.

Az olasz mi isztierelnök váasza a szerb miniszterelnök újévi üdvözlésére.

Róma, január 5. — Nitti olasz miniszterelnök Davidovics szerb miniszterelnök újévi üdvözlésére a következőket válaszolta: — Köszönöm jókívánságait. Nem várom meg az Önök újévát, hogy Önnek és hazájának szívéből a legjobbakat kívánjam. Remélem, hogy az újév a békében meg fogja szilárdítani az olaszok és a derék szerbek között fennálló barátságunk a kötelékét és a bizalom olyan atmoszféráját teremti meg, amelyben gazdasági és szellemi téren valamennyi jugszlávval együtt dolgozhatunk mindkét faj felvirágoztatásáért és jólétéért.

A választási harc.

A Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának végrehajtóbizottsága tegnap este fontos ülést tartott, amelyen folytatták a kerületekre vonatkozó pártközi tárgyalásokat a Kisgazda- és Földmivesspárt javaslatai alapján. A tanácskozásán — mint értesülünk — néhány kerületre nézve történt megállapodás, a tárgyalásokat azonban a hét folyamán napról-napra tovább folytatják.

Szombat és vasárnap a vidéken és a fővárosban a választási agitációk napja volt. A Keresztény Nemzeti Egyesülés pártja Vácot is zászlót bontott, Haller István vallás- és közoktatásügyi miniszter részvételével. A kerület képviselőjelöltje különben Hornyánszky Zoltán dr, akit a pártgyűlésen január 3-án délután a keresztény blokk egyetemlegesen jelölt. Tassler Emil vasárnap délelőtt Pekár Gyula és Rassay Károly államtitkárok kíséretében Kispesztén mondta el programbeszédét, amelyet a választóközönség nagy tömegei hallgattak végig. A 20-ik választókerület, amelyben a Keresztény Nemzeti Egyesülés két jelöltje is küzd a mandátumért, tegnap népes gyűlést tartott s a párt régi keresztény-szocialista tagjai Haller Józsefet jelölték, akinek támogatására bátyja, Haller István kultuszminiszter is nagy beszédet mondott a Gólya-várban. A 19-ik választókerületben szintén két keresztény jelölt küzdelme oajta meg a választóközönséget: A Spolarits-párttal szemben Acarffy Elek dr párthívei szervezkednek s azonnal korteskednek, hogy a központ az ő jelöltjük mellett foglalt állást. A Lipótváros két kerületének választópolgárai Szerényi József tiszteletére ma este nagy társas-vacsorát rendeznek, amelyen Wekerle Sándor, volt miniszterelnök és Szurmay Sándor báró, volt honvédelmi miniszter is megjelent. A 14-ik választókerület függetlenségi és 48-as képviselőjelöltje Bakonyi Samu, akivel szemben a választók nagy többsége a keresztény jelöltet támogatja. A 18-ik választókerület hivatalos képviselőjelöltje a Keresztény Nemzeti Egyesülés részéről Mészáros Imre iparos, aki Vízkereszt napján a Gólya-várban tartja programbeszédét. Támogatására Friedrich István hadügyminiszter és Pekár Gyula államtitkár is beszédeket mondanak.

A budapesti XIX. választókerületben — mint egyik olvasónk írja — a keresztény zászló alatt három jelölt is versenyez a mandátumért. Elsőnek hivatalos jelöltként Acarffy Elek dr lépett fel, akit lelkes tábor támogatott. Nemsokára Márky nyugalmazott ezredes is zászlót bontott és pár nap múlva hivatalosan jelölték Spolarits György iparost is. Most tehát a kerületben három a keresztény jelöltek száma, ellenben a nemzeti középpártnak és a szocialistáknak erős és összetartó tábora van. Olvasónk erre az anomáliára, mint az *arok céltalan szétforgócsolására* felhívta figyelmünket azzal, hogy a főváros többi kerületeiben is így van, a hivatalos jelöltek mellett őjelöltek versenyeznek a képviselőiségért. Mondanunk sem kell, hogy a keresztény irányzat szempontjából a jelölteknek a versengése milyen helytelen és hogy ennek kárát az általaik támogatás célt irányzat fogja megsínyleni. — Lengyel Endre dr, a Nemzeti Középpárt jelöltje, tegnap mondta el programbeszédjét.

A kalocsai választókerület egyes községeiben Mészáros Gyula már régebben megalakította az Országos Kisgazda és Földművelésügyi pártot, amely őt most jelöltjévé kiáltotta ki.

A bodrogközi választókerületben eddig két jelölt versenyez a mandátumért. A keresztény nemzeti egyesülés pártja Nagy Béla teológiai tanárt, a kisgazdapárt Molnár János sárospataki községi bíró léptette fel. Hír szerint erre a kerületre pályázik Windischgrätz Lajos herceg is, aki azonban csak akkor lép fel, ha a vádak alól a nyilvánosság előtt tisztázza magát.

Haller István kultuszminiszter január 6-án Székelyre utazik Gunda Jenő, a keresztény párt jelöltjének támogatására. A miniszter részt fog venni a Móra-ünnepségen és az iparügyi közgyűlésen is.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Huszár Károly miniszterelnök január 8-án, esztörtökön Nagymarosra, Szécsre, Vámosmikolára és Kemenceire utazik. Akkor tartja ugyanis ott programbeszédét. Karaffiáth Jenő dr miniszterelnökségi államtitkár, mint az *ipolyiszlati* kerület egyesült keresztény pártjának jelöltje. A miniszterelnökön és az államtitkáron kívül a propaganda-úton beazélni fognak Bleyer Jakab dr, a nemzeti kisebbségek minisztere, Pekár Gyula államtitkár, Ernst Sándor, Tessenádi-Nagy András, Bertha József és Németh Gyula.

Vasárnap délelőtt tartotta meg Eder Antal, a XV. választókerület pártönkivüli képviselőjelöltje programbeszédét. Az ország területi integritásának helyreállításáért akar küzdeni, de *nem fegyverrel*, hanem az ország gazdasági és szellemi kulturájának felemelése útján. A pénzügyi helyzetet súlyosnak látja, de a mezőgazdasági termelés fokozása, a kisipar fejlesztése és a kereskedelem szabadságának helyreállítása esetén nincs ok a kétségbeesésre.

Prohászka püspök a szocializálásról és a földreformról.

A Nemzeti Újság munkatársa megkérdezte Prohászka Ottokárt, akit a székesfehérvári kerület képviselőnek jelölt, hogy parlamenti pályájában milyen közgazdasági politikát kíván szolgálni a szocializálás ügyében és a föld kérdésében? A püspök így felelt:

— Mi is akarjuk a harcot a szociális eszmákért, mi igenis akarjuk a harcot a tőke ellen,